

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก ของประชาชนในเขตตำบลบางกระเจ้า อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

Factors Relating to Dengue Hemorrhagic Fever (DHF) Preventive Behaviors of People at Bang Krachao Mueang District in Samut Sakhon Province

ปฐวี ปวกพรหมา* อลิสา นิตธิธรรม ณัฐกฤตา ศิริโสภณ

Patawee Puakpromma* Alisa Nititham Nutthakritta Sirisophon

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน, กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย 10903

Faculty Education, Kasetsart University Bang Khen, Bangkok, Thailand 10903

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตตำบลบางกระเจ้า อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดย สถิติเชิงพรรณนา และค่าสถิติที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร คือ ค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson และ Chai-square test

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยทางชีวสังคม ได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ทศนคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก การรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ การได้รับคำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว บุคลากรทางการแพทย์ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกจากสื่อต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ไข้เลือดออก

Abstract

The purpose of this survey research was to study factors relating to dengue hemorrhagic fever (DHF) preventive behaviors of people at Bang Krachao Mueang District in Samut Sakhon Province. The sample were 380 people. Questionnaire was used as a research instrument in this study. Data analysis was made to descriptive statistics Pearson's product Moment Correlation Coefficient and chai-square test.

Corresponding Author : *e-mail : patawee.pua@ku.th

วันที่รับ (received) 17 เม.ย. 2563 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 28 ก.ค. 2563 วันที่ตอบรับ (accepted) 13 ต.ค. 2563

The results showed that the behaviors sample were at the moderate level. The correlation analysis showed that the bio-social factors in the area of age was found significantly related to dengue hemorrhagic fever (DHF) preventive behaviors of the subjects at the .05 level. For internal factors concerning knowledge, Attitude, perceived susceptibility, perceived severity and perceived

benefit were also found significantly related to dengue hemorrhagic fever (DHF) preventive behaviors of the subjects at the .05 level. In addition, external factors about receiving recommendations from family members, health professional and receiving information were found significant related to dengue hemorrhagic fever (DHF) preventive behaviors of the subjects at the .05 level.

Keyword : Dengue Hemorrhagic Fever (DHF)

บทนำ

ปัจจุบันโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาสำคัญทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข ในอดีตจะมีช่วงการระบาดของโรคเพียง 1 ครั้งในแต่ละปี คือช่วงฤดูฝน (seasonal variation) แต่ปัจจุบันโรคไข้เลือดออกสามารถพบได้ตลอดปี โดยเฉพาะในพื้นที่น้ำขัง และมีการแพร่ระบาดอย่างมากในช่วงการเกิดมหาอุทกภัยของประเทศไทยที่ผ่านมา การเกิดโรคไข้เลือดออกสามารถแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว และเมื่อเกิดการเจ็บป่วยหากไม่ได้รับการรักษาอย่างรวดเร็วและถูกวิธี ผู้ป่วยจะเกิดภาวะช็อก และอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

โรคไข้เลือดออกเดงกี เป็นโรคติดต่อไวรัสเดงกีที่มีอยู่หลายเป็นแมลงนำโรค โรคนี้ได้กลายเป็นปัญหาสาธารณสุขในหลายประเทศทั่วโลก เนื่องจากโรคได้แพร่กระจายอย่างกว้างขวางและจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างมากใน 30 ปีที่ผ่านมา มากกว่า 100 ประเทศที่โรคนีกลายเป็นโรคประจำถิ่น และโรคนี้ยังคุกคามต่อสุขภาพของประชากรโลกมากกว่าร้อยละ 402,500 ล้านคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะพบมากในประเทศเขตร้อนและเขตอบอุ่น สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) ซึ่งเป็น single - strand RNA จัดอยู่ใน genus Flavivirus และ family Flaviviridae มี 4 serotypes คือ DEN-1, DEN-2, DEN-3 และ DEN-4¹

ผลกระทบจากการเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกนอกจากจะเป็นภาระของครอบครัวแล้วยังมีผลต่อการเรียนการทำงาน ค่าใช้จ่ายในการให้บริการ ค่ารักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของญาติผู้ป่วย ตลอดจนอาจมีผลให้ผู้ป่วยเสียชีวิตก่อนวัยอันควรอีกด้วย นอกจากนี้ยังต้องสูญเสียงบประมาณของประเทศใน การรณรงค์ควบคุมและป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออก² ดังนั้นทุกหน่วยงาน องค์กรชุมชนหน่วยงานภาครัฐ

ภาคเอกชนรวมไปถึงประชาชน ต้องมีความตระหนักถึงอันตรายของโรคที่มีต่อชีวิตและสุขภาพ ซึ่งประชาชนควรมีพฤติกรรมที่ถูกต้องในการป้องกันควบคุมโรคอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มาตรการที่สำคัญที่ใช้ในการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกให้ได้ผลดีนั้น ต้องตัดวงจรการแพร่ระบาดของโรค คือ การกำจัดแหล่งโรค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค และป้องกันบุคคลไม่ให้ติดเชื้อหรือเกิดโรคและกลวิธีสำคัญที่ใช้ในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย หรือการกำจัดลูกน้ำยุงลาย สามารถทำได้หลายวิธี เช่น วิธีการกำจัดทางกายภาพ โดยการปิดฝาภาชนะที่เก็บน้ำทุกชนิด การคว่ำภาชนะที่มีน้ำขังการกำจัดทางชีวภาพ โดยการเลี้ยงปลาหางนกยูง เพื่อให้กินลูกน้ำยุงลายในภาชนะที่มีน้ำขัง วิธีการทางเคมี โดยใช้สารเคมี เช่น ใสทรายที่บีฟอสในภาชนะที่มีน้ำขังในการดำเนินการจัดกิจกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกให้ได้ผลดี มีความต่อเนื่องและยั่งยืนนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลจะต้องมีพฤติกรรมในการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคที่ถูกต้องเหมาะสมมีการปฏิบัติที่สม่ำเสมอ โดยเฉพาะการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายพาหะของโรคก็จะทำให้การป้องกันและควบคุมโรคได้ผลดียิ่งขึ้น³

สำหรับการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของตำบลบางกระเจ้าที่ผ่านมา ได้มีการสนับสนุนด้านวิชาการ การจัดเตรียมจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นมาใช้ โดยเน้นการดำเนินการช่วงก่อนการระบาดของโรค เช่น การกำจัดลูกน้ำยุงลาย การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ปฏิบัติงานร่วมกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อช่วยในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย และเมื่อมีการเกิดโรคในพื้นที่ ก็จะมีทีมระดับอำเภอและตำบลเข้าไปดำเนินการสอบสวนและควบคุมโรค รวมถึง

สนับสนุนทางด้านวิชาการ มีการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปของวัสดุ อุปกรณ์ เช่น ทรายที่บีฟอส น้ำยาพ่นหมอกควัน และงบประมาณสนับสนุน ในการการจัดทำกิจกรรมเพื่อการรณรงค์และประชาสัมพันธ์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชน ตำบลบางกระเจ้า อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสม ในการสร้างเสริมพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน ให้ดีขึ้น และเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกน้อยลง ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกให้กับประชาชนในเขตพื้นที่อื่น ๆ ที่มีสภาพปัญหาของโรคคล้ายคลึงกัน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป และเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพให้ถูกต้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตตำบลบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตตำบลบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรสาคร

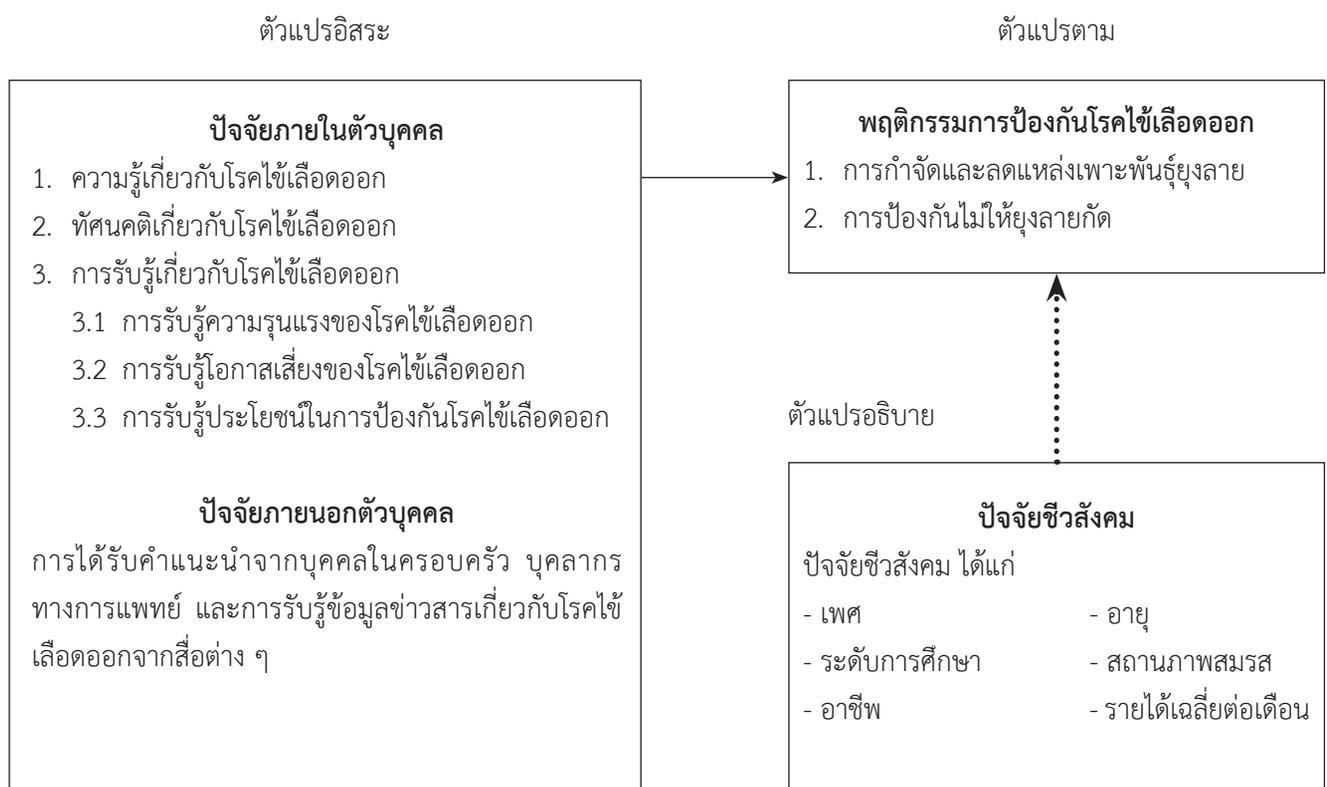
คำถามการวิจัย

ปัจจัยภายในตัวบุคคล และปัจจัยภายนอกตัวบุคคล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตตำบลบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรสาครอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยชีวสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก
2. ปัจจัยภายในตัวบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก
3. ปัจจัยภายนอกตัวบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research)

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนที่อาศัยอยู่ตำบลบางกระเจ้า อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 380 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลให้มีความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามลักษณะต่าง ๆ เป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยชีวิตสังคม ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรส มีจำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลทางด้านปัจจัยภายในตัวบุคคล มี 5 ด้าน ได้แก่ 1. ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก เป็นแบบทดสอบด้านสติปัญญาความรู้สึนึกคิด 2. ทักษะเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก 3. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก 4. การรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก 5. การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก จำนวน 50 ข้อ ประเมินตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลทางด้านปัจจัยภายนอกตัวบุคคล จำนวน 10 ข้อ ประเมินตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก จำนวน 10 ข้อ ประเมินตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

คุณภาพเครื่องมือด้านความตรง (validity)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยแบบสอบถามได้ค่าความสอดคล้องของเนื้อหาโดยการตรวจสอบความถูกต้องครั้งนี้ด้วยวิธี IOC (Index of item objective

congruence) ค่าความสอดคล้องของเนื้อหาทั้งฉบับเท่ากับ .911

คุณภาพเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์ Cronhbach's alpha coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครั้งนี้ด้านความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก เท่ากับ .803 ด้านทัศนคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก เท่ากับ .834 ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก เท่ากับ .845 ด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก เท่ากับ .832 ด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก เท่ากับ .832 ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เท่ากับ .829 ข้อมูลทางด้านปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เท่ากับ 884 พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก เท่ากับ .838

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ระยะเวลา ประโยชน์ของการศึกษาครั้งนี้ และวิธีการดำเนินการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างทราบ อธิบายถึงสิทธิในการเข้าร่วมหรือปฏิเสธการ เข้าร่วมการศึกษา ในครั้งนี้ หากกลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการเข้าร่วมการศึกษาสามารถถอนตัวออกจากการศึกษาได้ตลอดเวลา โดยไม่จำเป็นต้องชี้แจงเหตุผลและจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ได้จากการเก็บจากกลุ่มตัวอย่างจะถูกเก็บเป็นความลับในการเก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลจะใช้รหัสตัวเลขในการบันทึกและนำข้อมูลที่ได้นำไปนำเสนอโดยภาพรวม เฉพาะงานวิจัยฉบับนี้เท่านั้น และขอความร่วมมือในการทำวิจัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบรับยินดีเข้าร่วมการศึกษา ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างลงนามยินยอมเข้าร่วมการศึกษาและดำเนินการเก็บข้อมูล การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมเพื่อการวิจัยจาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลขที่ COE63/026 ลงวันที่ 17 มกราคม 2563 และผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยยึดหลัก 3 ประการ ได้แก่ หลักความเคารพในบุคคล หลักคุณประโยชน์ ไม่ก่ออันตราย และหลักความยุติธรรมทุกขั้นตอนของการวิจัย

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่ตำบลบางกระเจ้า อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ในเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2563 ดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาทำการขออนุมัติรวบรวมข้อมูล โดยการขอหนังสือรับรองจากคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองสมุทรสาคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และชี้แจงวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูล

2. ขออนุมัติจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อได้รับอนุญาตผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบางกระเจ้า เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูล

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยชีวสังคมกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยชีวสังคม	พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก						χ ²	P - value
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เพศ					2.25	.324		
ชาย	21	5.5	63	16.6	35	9.2		
หญิง	63	16.6	133	35.0	65	17.1		
อายุ					26.78	.001*		
20 - 29 ปี	15	3.9	60	15.8	101	26.6		
30 - 39 ปี	16	4.2	60	15.8	104	27.4		
40 - 49 ปี	18	4.7	41	10.8	87	22.9		
50 - 59 ปี	30	7.9	31	8.2	79	20.8		
60 ปีขึ้นไป	5	1.3	4	1.1	9	24.0		
ระดับการศึกษา							16.26	.179
ไม่ได้เรียนหนังสือ	1	0.3	5	1.3	5	1.3		
ประถมศึกษา	32	8.4	49	12.9	26	6.8		
มัธยมศึกษาตอนต้น	14	3.7	26	6.8	13	3.4		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	14	3.7	50	13.2	30	7.9		
อนุปริญญา/ปวส.	8	2.1	23	6.1	15	3.9		

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปให้ผู้ร่วมวิจัยตอบด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลาประมาณ 20 นาที ผู้ร่วมวิจัยที่ไม่สะดวกในการเขียน-อ่าน ผู้วิจัยจะเป็นผู้อ่านข้อคำถามให้ผู้ร่วมวิจัยตอบทีละข้อ และผู้วิจัยเป็นผู้บันทึก

4. ตรวจสอบแบบสอบถามแต่ละฉบับให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ สำหรับส่วนที่ไม่สมบูรณ์ขอความร่วมมือให้กลุ่มประชากรตอบจนครบสมบูรณ์ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยชีวสังคมกับพฤติกรรมกรรมการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนตำบลบางกระเจ้ารวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคล และปัจจัยภายนอกตัวบุคคลกับระดับพฤติกรรมกรรมการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนตำบลบางกระเจ้า โดยใช้สถิติไคสแควร์ (chi-square) และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยชีวสังคมกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ปัจจัยชีวสังคม	พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก						χ ²	P - value
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	14	3.7	41	10.8	11	2.9		
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.3	2	0.5	0	0.0		
สถานะ					7.29	.295		
โสด	13	3.4	55	14.5	20	5.3		
สมรส	61	16.1	126	33.2	69	18.2		
หย่า/แยกกันอยู่	5	1.3	9	2.4	5	1.3		
ไม่ระบุสถานะ	5	1.3	6	1.6	6	1.6		
อาชีพ					21.00	.102		
เกษตรกรกรรม	7	1.8	12	3.2	8	2.1		
ประมง	6	1.6	26	6.8	20	5.3		
รับจ้าง	35	9.2	74	19.5	32	8.4		
ค้าขาย	9	2.4	38	10.0	20	5.3		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	7	1.8	12	3.2	6	1.6		
นักเรียน/นิสิต-นักศึกษา	3	0.8	15	3.9	2	0.5		
แม่บ้าน/ไม่ได้ทำงาน	13	3.4	14	3.7	8	2.1		
อื่น ๆ (ขายของออนไลน์ , ธุรกิจส่วนตัว)	4	1.1	5	1.3	4	1.1	1.1	
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน							7.01	.135
น้อยกว่า 5,000 บาท	11	2.9	37	9.7	21	5.5		
5,000 – 10,000 บาท	21	5.5	42	11.1	32	8.4		
10,001บาทขึ้นไป	52	13.7	117	30.8	47	12.4		

*p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยชีวสังคม อายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคลกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยภายในตัวบุคคล	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)		P - value
	พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก ของประชาชนตำบลบางกระเจ้า		
ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก	.371		.000*
ทัศนคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก	.360		.000*
การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก	.265		.000*
การรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก	.378		.000*
การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	.344		.000*

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่าปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ทศนคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกการรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออกการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกตัวบุคคลกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	
	พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก ของประชาชนตำบลบางกระเจ้า	P - value
การได้รับคำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว บุคลากรทางการแพทย์ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกจากสื่อต่าง ๆ	.509	.000*

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ การได้รับคำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว บุคลากรทางการแพทย์ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกจากสื่อต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่าปัจจัยชีวสังคม อายุมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 30-39 ปี อาจมีช่องทางการเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกมากกว่าในวัยอื่น ๆ เช่น การใช้โซเชียลมีเดียในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ซึ่งในผู้สูงอายุ ยังอาจเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้น้อยกว่าอายุ 30-39 ปีสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตอำเภอลำลูกกา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าอายุมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05⁴ เนื่องจากเด็กอาจจะยังไม่มีคามรับผิดชอบที่ดีพอและอาจใช้ชีวิตประจำวันส่วนใหญ่ที่โรงเรียนส่วนผู้ใหญ่มีความรับผิดชอบมากกว่าและใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่บ้านทำให้มีเวลามากกว่า

ปัจจัยภายในตัวบุคคล ประกอบด้วยตัวแปร ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ทศนคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก การรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตน

เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนจังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกซึ่งเป็นข้อเท็จจริง ก็จะสามารถทราบถึงวิธีการติดต่อ อันตรายหรือความรุนแรงและการป้องกันโรคที่ถูกวิธี อีกทั้งยังนำความรู้ที่ไปบอก แนะนำสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนบ้านให้มีการป้องกันโรคไข้เลือดออกได้อย่างถูกต้อง⁵ สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการควบคุมโรคไข้เลือดออก : ศึกษาเปรียบเทียบในชุมชนที่อ่อนแอของจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ทศนคติต่อโรคไข้เลือดออกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก และศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสบปราบ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยนำ ได้แก่ ทศนคติ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁶ อธิบายได้ว่า ทศนคติเป็นผลมาจากการเรียนรู้และความรู้สึก เมื่อคนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และมีความรู้สึกชอบหรือพึงพอใจต่อสิ่งนั้นแล้ว สิ่งก็ตามมาก็คือ ความพร้อมที่จะกระทำในทางใดทางหนึ่ง จากการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมสุขศึกษาร่วมกับการให้แรงสนับสนุนทางสังคม จากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อความรู้และพฤติกรรม

ของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัวในการป้องกันโรคไข้เลือดออก และโรคอุจจาระร่วง จังหวัดตรัง พบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงของโรคไข้เลือดออกของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก และโรคอุจจาระร่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁷ และสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยเบาหวานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมในการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก เนื่องจากบุคคลที่มีระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคสูง ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคมกกว่าบุคคลที่มีระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคต่ำ⁸ สอดคล้องกับการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการควบคุมโรคไข้เลือดออก : กรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างตำบลปลอดโรคไข้เลือดออกกับตำบลที่มีการระบาดของโรคไข้เลือดออก จังหวัดอำนาจเจริญ ที่พบว่า พฤติกรรมการควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนระหว่างตำบลปลอดโรคไข้เลือดออกและตำบลที่มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกเนื่องจากบุคคลที่มีการรับรู้ประโยชน์ของโรคไข้เลือดออกสูง ก็จะมีแนวโน้มที่แสดงพฤติกรรมการป้องกันโรคมกกว่า และการที่แต่ละบุคคล จะแสวงหาวิธีการปฏิบัติให้หายจากโรคหรือมีการป้องกันไม่ให้เกิดโรค โดยการปฏิบัตินั้นต้องมีความเชื่อว่าเป็นการกระทำที่มีประโยชน์เหมาะสมที่จะทำให้โรคนั้นหายสอดคล้องกับการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในหมู่บ้านที่มีการระบาดกับหมู่บ้านที่ไม่มีการระบาดในพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่ไม่มีการระบาดมีคะแนน ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติมากกว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีการระบาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05⁹

ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ การได้รับคำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว และบุคลากรทางสาธารณสุข และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก พบว่า ปัจจัยภายนอกตัวบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนตำบลบางกระเจ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .509 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า สิ่งที่คุณจะได้รับหรือคาดหวังจะได้รับจากผู้อื่น อันเป็นผล

จากการกระทำของตน สิ่งที่คุณจะได้รับหรือคาดหวังจะได้รับอาจเป็นรางวัลที่เป็นสิ่งของ (Reward) คำชมเชย ผลตอบแทน (Incentive) การให้กำลังใจ การยอมรับ หรือการตำหนิต่อเนื่อง การลงโทษ (Punishment) หรือการไม่ยอมรับ การกระทำนั้น ซึ่งเหล่านี้บุคคลจะได้รับจากบุคคลอื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเอง เช่น ครอบครัว เพื่อน ครู นายจ้าง หัวหน้างาน คนใช้ บุคลากรทางสาธารณสุข และผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจ เป็นต้น และอิทธิพลของบุคคลต่าง ๆ นี้จะแตกต่างกันไปตามพฤติกรรมของบุคคลและสถานการณ์ สอดคล้องกับการศึกษา ปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร การได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรืออาสาสมัครสาธารณสุขมีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนและสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสบปราบ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับสนับสนุนหรือกระตุ้นเตือนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุข สมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แตกต่างกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันมะเร็งเต้านมของสตรีที่รับการวางแผนครอบครัวที่สถานีอนามัย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง พบว่า การได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตัวเอง¹⁰

สรุปได้คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.68 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 27.37 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 28.16 สถานภาพสมรส ร้อยละ 67.37 มีอาชีพส่วนใหญ่รับจ้าง ร้อยละ 37.11 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 56.84

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 38.68 รองลงมาอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 37.63 มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกระดับดี ร้อยละ 37.37 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 32.89 มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกระดับปานกลาง ร้อยละ 39.21 รองลงมาอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 32.63 มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออกระดับปานกลาง ร้อยละ 38.68 รองลงมาอยู่ในระดับระดับน้อย ร้อยละ 34.47

มีการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันโรค และควบคุมโรคไข้เลือดออกระดับปานกลาง ร้อยละ 46.58 รองลงมาอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 29.47 ได้รับข้อมูลทางด้าน ปัจจัยภายนอกตัวบุคคลต่อโรคไข้เลือดออกระดับปานกลาง ร้อยละ 36.05 รองลงมาอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 33.95 และมี พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกระดับปานกลาง ร้อยละ 51.58 รองลงมาอยู่ในระดับควรปรับปรุง ร้อยละ 26.32

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยชีวสังคมกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ สมรส อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคลกับ พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ทัศนคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก การรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือด ออก การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันและ ควบคุมโรคไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ ป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกตัวบุคคลกับ พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ การได้รับคำแนะนำจากบุคคล ในครอบครัว บุคลากรทางการแพทย์ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกจากสื่อต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

1. ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ความรู้เรื่อง โรคไข้เลือดออก การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก การรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก และการรับรู้ประโยชน์ ของการปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันโรคและควบคุมโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรส่งเสริมพฤติกรรมและ ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมให้แก่ประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดอบรม สัมมนา โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม ของชุมชน ควรเน้นให้ประชาชนเกิดความรู้ ทัศนคติ รวมไปถึง

การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดโรคไข้เลือดออก การรับรู้ความ รุนแรงของโรคไข้เลือดออก และการรับรู้ประโยชน์ของการ ปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ตลอดจนการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก

2. ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการ ป้องกันโรคไข้เลือดออกระดับปานกลาง รองลงมาอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง ดังนั้น การที่จะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรม การป้องกันโรคที่ดีและต่อเนื่องควรให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น และเอกชน ร่วมกันจัดทำโครงการและ กิจกรรมรณรงค์อย่างต่อเนื่องและจริงจัง มุ่งเน้นกิจกรรมการ ป้องกันโรคที่สามารถเข้าถึงได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นพฤติกรรมการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย การป้องกันยุงลายกัด การกำจัดลูกน้ำยุงลายทั้งทางด้าน กายภาพ ชีวภาพ และเคมี ซึ่งจะส่งผลให้อัตราป่วยด้วย โรคไข้เลือดออกลดลงในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการสอนสุขศึกษา เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตตำบล บางกระเจ้า อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

2. ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง การมีส่วนร่วม ขององค์การส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชน ในเขตตำบลบางกระเจ้าในการดำเนินงานป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออก เพื่อที่จะได้ข้อมูลในเชิงลึกและเป็นประโยชน์ ในมุมมองของชุมชนโดยตรงสามารถนำไปใช้ปรับใช้กับการ ดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกต่อไป

3. ควรมีการขยายผลในการศึกษาวิจัยครั้งต่อ ๆ ไป ในเขตพื้นที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะพื้นที่แตกต่างกัน เนื่องจากโรคไข้ เลือดออกสามารถแพร่กระจายได้ทุก ๆ พื้นที่ เพื่อจะได้นำผล การศึกษามาปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม เช่น ปัจจัยที่มีความ สัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกในจังหวัด สมุทรสาคร

References

1. World Health, O. Dengue: Guidelines for Diagnosis, Treatment, Prevention and Control. Dengue: Guidelines for Diagnosis, Treatment, Prevention and Control. 2009, Geneva: World Health Organization. 1-147.
2. Supaporn B. The Effect Of Promoting Critical Thinking Program On Caregivers' Ability To Early Detection And Care For Child At-Risk Of Dengue Hemorrhagic Fever. Journal of The Royal Thai Army Nurese. 2014; 15 (suppl): 261-269. (in Thai)
3. Jackie H. Developing Critical Thinking in the Perioperative Environment. AORN Journal (2) : 248-256; (2010).
4. Chakrit N. Factors influencing deque hemorrhagic fever (DHF) preventive behavior of people in Lao Khwan district, Kanchanaburi province. M.Sc. (Environmental Science): Silpakorn university; 2014. (in Thai).
5. Aekkarat K. Factors Relating to Dengue Hemorrhagic Fever (DHF) Preventive Behaviors in People of Nonthaburi Province. Master of Public Health.: Burapha university; 2010. (in Thai).
6. Samran S. Factors affecting dengue hemorrhagic fever control-related health behavior between the DHF control active community and DHF control inactive community in Nakhon Sawan province. M. Sc. (Health Education): Kasetsart university; 2014. (in Thai).
7. Theerasak M. The effectiveness of Health education activity with Social support from Village Health Volunteers to Preventive behavior on hemorrhagic fever and diarrhea among Family health Leaders in Trang Province. Srinakharinwirot university; 2014. (in Thai).
8. Siriporn P. Health Beliefs and Self-care Behaviors in Diabetes Mellitus Patients at Lee Hospital, Lamphun Province M.Ed. (Education Psychology and Guidance) Chiang Mai university; 2015. (in Thai).
9. Ruetai S. A Comparative Study of Dengue Hemorrhagic Fever Prevention Behavior among the people living in the Epidemic and Non-epidemic Villages :A case study in Phimai District, Nakhon Rachasima Province. M.Sc. (Health Education). Department of Health Education Faculty of Puplic Health KhonKaen University; 2012. (in Thai).
10. Janporn J. Factors related to dengue haemorrhagic fever prevention and controlling behaviors of people in Sop Prap Tambon Municipality, Sop Prap District, Lampang Province. M.Ns. (Community Nursing) Chiang Mai university; 2012. (in Thai)